

KFIR

Klagenemnda for industrielle rettigheter

AVGJØRELSE

Sak: 25/00060
Dato: 5. november 2025

Klager: Cevian Capital Ltd.
Representert ved: Acapo Onsagers AS

Klagenemnda for industrielle rettigheter, med dette utvalget:

Sarah Wennberg Svendsen, Preben Valklev Vikøyr og Tore Lunde

har kommet fram til følgende

AVGJØRELSE

1 Kort framstilling av saken:

- 2 Saken gjelder klage over Patentstyrets avgjørelse av 5. mai 2025 hvor figurmerket med søknadsnummer 202304086 ble nektet registrert for følgende tjenester:

Klasse 36: Forsikringstjenester; finansielle tjenester; monetær virksomhet; forretninger med fast eiendom.

- 3 Varemerket ble nektet registrert fordi det ble ansett å mangle det nødvendige særpreg, jf. varemerkeloven § 14 første ledd.
- 4 Klage kom inn den 1. juli 2025. Patentstyret har vurdert klagen og ikke funnet det klart at den vil føre fram. Klagen ble oversendt til Klagenemnda for videre behandling den 8. juli 2025, jf. varemerkeloven § 51 andre ledd.

5 Patentstyrets vedtak er i hovedtrekk begrunnet slik:

- Figurmerket mangler det nødvendige særpreg for de aktuelle tjenestene i klasse 36.
- Figuren vil oppfattes som en ordinær geometrisk figur, nemlig en trekant. De konkave sidene er ikke så uvanlige at omsetningskretsen vil feste seg ved dette elementet. Den enkle utformingen vil oppfattes som dekor i tilknytning til tjenestene. Ettersom merket ikke har noen iøynefallende elementer som gjennomsnittsforbrukeren kan feste seg ved, vil det ikke fungere som en indikasjon på kommersiell opprinnelse.
- De tidligere registreringene søker trekker fram er ikke parallelle, da de består av figurelementer som ikke ligner på det aktuelle merket. Patentstyret må foreta en konkret vurdering i den enkelte sak.
- I relasjon til søkers internasjonale registrering nr. 0932102, , så skiller denne seg markant fra det søkte merket på grunn av de mange innvendige strekene.
- Følgende eksempler fra Underretten, som alle er funnet å mangle særpreg, gir et godt bilde av gjeldende praksis for figurmerker:

T-159/10

T-460/17

T-745/22

T-501/21

- Følgende eksempler fra Klagenemnda, som ble funnet å mangle særpreg, framheves også:

VM 21/00146¹

VM 22/00011

VM 21/00072

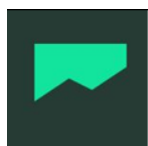
- Nektelsen av inneværende figurmerke er på ingen måte i uoverensstemmelse med den generelle distinktivitetsnormen som framgår av norsk og EU-praksis.
- Det legges ikke avgjørende vekt på at merket er akseptert for registrering i andre jurisdiksjoner.

6 Klager har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Figurmerket bør registreres uhindret av varemerkeloven § 14.
- Det oppstilles ikke et strengere krav til distinktivitet for rene figurmerker enn for andre typer varemerker. Et minimum av særpreg er tilstrekkelig dersom det gjør gjennomsnittsforsbrukeren i stand til å identifisere kommersiell opprinnelse.
- Dette er ikke en ordinær geometrisk figur, men en spesiell trekant med en farge som gir merket et blikkfang. En dyprød trekant med spisse kanter og konkave sider er ikke et alminnelig kjennetegn for tjenestene i klasse 36. Forbrukeren vil legge merke til disse uvanlige trekkene, og feste seg ved både formen og fargen. Når det skapes en idé om kommersiell opprinnelse og assosiasjon til bestemte varer og tjenester, har merket særpreg og vil gjenkjennes som et varemerke.
- Patentstyret viser til en rekke merker de mener er parallelle, og som er nektet på grunn av manglende distinktivitet. De fleste av eksemplene er i svart-hvitt, og mangler derfor et fargeelement som bidrar til noe spesielt og adskillende. Disse sakene kan derfor ikke uten videre anses parallelle med vår sak. Videre skal særpreget vurderes i relasjon til de tjenester søknaden gjelder, og det kan ikke uten videre legges vekt på merker som er nektet registrering for andre varer og tjenester.

¹ Denne avgjørelsen sto oppført med feil nummer i Patentstyrets avgjørelse, men er rettet her.

- Det finnes flere parallelle merker som er registrert av Patentstyret, og som kun består av ordinære former, for eksempel:

Reg.nr. 33709

Reg.nr. 33708

Reg.nr. 337015

Reg.nr. 323229

Reg.nr. 313949

Reg.nr. 327108

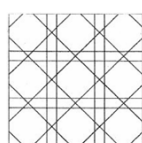
Reg.nr. 276634

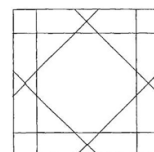
Reg.nr. 1197219

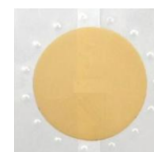
Reg.nr. 276589

Reg.nr. 1064983

Reg.nr. 1065293

Reg.nr. 1155063

- Videre er klagers tidligere internasjonale registrering nr. 0932102 gitt virkning i Norge, og det inneværende merkets adskillende farge tilfører like mye særpreg som det tidligere merkets strekmønster:

- Videre er merket registrert for de aktuelle tjenester uten forutgående uttalelse om manglende distinktivitet for eksempel i EU, Storbritannia og Monaco. Det må ha stor vekt at registreringsmyndigheten i EU har funnet merket distinktivt. Det foreligger ikke rimelig grunnlag for å anta at de relevante avtagere i Norge vil oppfatte merket annerledes enn eksempelvis den svenske, danske, tyske og spanske gjennomsnittsfbrukeren.

7 Klagenemnda skal uttale:

8 Klagenemnda har kommet til samme resultat som Patentstyret.

9 Det aktuelle varemerket er et figurmerke slik det er gjengitt i avsnitt 2.

10 For at et varemerke skal kunne registreres, må de alminnelige registreringsvilkårene i varemerkeloven være oppfylt. Et varemerke kan ikke registreres dersom det utelukkende eller bare med uvesentlige endringer eller tillegg angir egenskaper ved varene, jf. varemerkeloven § 14 andre ledd bokstav a. I tillegg må merket oppfylle kravet til særpreg, jf. vilkåret i § 14 første ledd.

- 11 Ved tolkningen av varemerkeloven § 14 første og andre ledd skal det legges vekt på varemerkedirektivets ((EU) 2015/2436) ordlyd og formål, praksis fra EU-organene knyttet til direktivet, og de tilsvarende bestemmelsene i varemerkeforordningen (2017/1001). Høyesterett har uttalt dette i HR-2001-1049 GOD MORGON, og i senere avgjørelser HR-2016-1993-A PANGEA AS og HR-2016-2239-A ROUTE 66.
- 12 Det følger av fortalen til varemerkedirektivet punkt 16, at formålet med den rettsbeskyttelse som oppnås ved registrering av varemerker, særlig er å sikre varemerkets garantifunksjon. Et varemerke skal fungere som garanti for kommersiell opprinnelse, slik at forbrukerne, uten fare for forveksling, kan oppfatte forskjeller mellom varer fra forskjellige næringsdrivende, jf. EU-domstolens avgjørelser i sakene C-39/97 Canon avsnitt 28 og C-299/99 Philips/Remington avsnitt 30.
- 13 Spørsmålet om et varemerke mangler særpreg eller er beskrivende, skal vurderes i relasjon til de varer eller tjenester merket er søkt registrert for, og utfra gjennomsnittsforbrukerens oppfattelse av merket, jf. EU-domstolens avgjørelse i sak C-273/05 P Celltech.
- 14 Gjennomsnittsforbrukeren for de aktuelle varene kan både være en privat sluttbruker som en boligkjøper eller forsikringskunde, og en profesjonell næringsdrivende som en bank eller et forsikringsselskap. Gjennomsnittsforbrukeren skal anses å være alminnelig opplyst, rimelig oppmerksom og velinformert, jf. sak C-210/96 Gut Springenheide.
- 15 For at et tegn skal ha særpreg etter varemerkeloven § 14 første ledd, må det «ha evne til å tiltrekke seg en viss oppmerksomhet, og være av slik art at det er egnet til å feste seg i erindringen til dem som møter merket i handelen», jf. HR-2005-1601 GULE SIDER avsnitt 42. Det oppstilles ikke et strengere krav til distinktivitet for rene figurmerker enn for andre typer varemerker. I vurderingen av om figurmerket innehar tilstrekkelig særpreg, er det dermed ikke et krav om at merket må være spesielt kreativt eller fantasifullt. Et minimum av særpreg er tilstrekkelig dersom det gjør gjennomsnittsforbrukeren i stand til å identifisere varenes kommersielle opprinnelse og skille dem fra andre tilbyderes varer.
- 16 Det følger av etablert rettspraksis fra EU at et tegn som består av en vanlig geometrisk form i utgangspunktet mangler særpreg som varemerke, se Underrettens avgjørelse T-195/24 avsnitt 25 med videre henvisninger. Videre har Underretten klargjort at det ikke bare er vanlige geometriske figurer som kan mangle særpreg. Også figurmerker som ligger tett opptil utformingen av en standard geometrisk figur, eller framstår som en enkel variasjon av en slik figur, vil ofte være ute av stand til å formidle et inntrykk som kan gjenkjennes som en angivelse av kommersiell opprinnelse, jf. Underrettens avgjørelse T-426/23 avsnitt 32-33. For å oppfylle minimumskravet til særpreg må figurmerket bestå av elementer som er tilstrekkelig iøynefallende til at gjennomsnittsforbrukeren gjenkjenner og husker merket.

- 17 Etter en vurdering av figuren og det helhetsinntrykk den etterlater i bevisstheten hos omsetningskretsen, har Klagenemnda kommet til at merket mangler særpreg.
- 18 De buede sidene og de spisse hjørnene medfører at figuren ikke framstår som en helt ordinær trekant, men den ligger likevel tett opp til en vanlig geometrisk figur. Omsetningskretsen vil ikke kunne utlede en kommersiell opprinnelse på bakgrunn av de konkave linjene i trekanten. Videre har trekanten en dyprød farge. Det er etter Klagenemndas syn ikke noe oppsiktsvekkende eller iøynefallende ved denne fargen i seg selv, eller at trekanten har en slik farge. Rød er en primærfarge, og figuren har en litt dypere variant av denne primærfargen. Klagenemnda kan ikke se at denne rødfargen er uvanlig i tilknytning til de aktuelle tjenestene i klasse 36. Selv om farger kan gi assosiasjoner og framkalle følelser, har de begrenset iboende evne til å kommunisere spesifikk informasjon. Fargen rød er primært brukt for dekorative formål eller for å tiltrekke seg oppmerksomhet, og fargen er i seg selv uten særpreg. Se til dette Underrettens avgjørelse T-195/24 som gjaldt et plasseringsmerke av en rød linje, avsnitt 27-28.
- 19 Når den fargede trekantfiguren benyttes i forbindelse med tjenester som for eksempel finansielle tjenester og forsikringstjenester, vil den etter Klagenemndas syn som helhet framstå som dekorativ. Gjennomsnittsforbrukeren vil ikke feste seg ved denne enkle figuren som et særskilt varemerke som skiller én virksomhets tjenester fra andres. Merket oppfyller dermed ikke garantifunksjonen for de aktuelle tjenestene i klasse 36, jf. varemerkeloven § 14 første ledd andre punktum.
- 20 Vurderingen anses å være i samsvar med EU-retten og Klagenemndas egen praksis, hvor det finnes mange eksempler på at enkle figurmerker som ligger tett opptil standard geometriske figurer, både i svart/hvitt og med farger, mangler særpreg som varemerke. Etter Klagenemndas syn hører foreliggende merke til denne kategorien. Følgende merker er ansett å mangle særpreg av Underretten og Klagenemnda:

Underretten:

T-426/23

T-460/17

T-282/09

T-470/16

Klagenemnda:

21/00146

20/00091

22/00011

- 21 Slik Klagenemnda ser det er figurmerkene klager viser til fra Patentstyrets register, gjengitt i avsnitt 6 over, gjennomgående mer komplekse og ligger lenger unna vanlige geometriske figurer enn hva som er tilfelle for inneværende merke. Videre kjenner ikke Klagenemnda til hva som ligger bak Patentstyrets beslutninger om registrering. I alle tilfeller må det foretas en konkret vurdering i hver enkelt sak, og i dette tilfellet er konklusjonen at merket mangler særpreg for tjenestene i klasse 36, jf. vurderingen over.
- 22 Klagenemnda er også enig med Patentstyret i at klagers tidligere registrerte figurmerke, med registrering nr. 0932102, skiller seg tydelig fra inneværende merke på grunn av de mange innvendige strekene.
- 23 Klager har vist til at merket er registrert for tilsvarende tjenester i andre land og jurisdiksjoner. Dette er et relevant moment, men kan ikke tillegges avgjørende vekt. Klagenemnda må ta utgangspunkt i hvordan den norske gjennomsnittsfbrukeren oppfatter merket, og har kommet til at det mangler særpreg som kjennetegn. Klagenemndas vurdering og konklusjon anses å være i samsvar med de rettslige normer som er oppstilt i rettspraksis fra EU og norsk rett. Den skjønnsmessige vurderingen kan falle ulikt ut i forskjellige land, og det er ikke uten videre et mål å oppnå like resultater i enkeltsaker. Det vises i denne forbindelse til Høyesteretts avgjørelse i HR-2001-1049 GOD MORGON og til lagmannsrettens uttalelser i LB-2022- 64395 Trustshop. Etter dette anser Klagenemnda rettstilstanden for å være slik at selv om det rettslige og faktiske grunnlaget for registreringsavgjørelsene i det alt vesentlige skulle være likt, kan avgjørelsene fra andre jurisdiksjoner ikke tillegges avgjørende betydning. Avslutningsvis kan det også bemerkes at det aktuelle figurmerket er blitt nektet i Sveits på grunn av manglende særpreg.
- 24 På denne bakgrunn stadfestes Patentstyrets avgjørelse. Merket kan ikke registreres for tjenestene i klasse 36, jf. varemerkeloven § 14 andre ledd bokstav a og § 14 første ledd andre punktum.

Det avsies slik

Slutning

Klagen forkastes.

Sarah Wennberg Svendsen
(sign.)

Preben Valklev Vikøyr
(sign.)

Tore Lunde
(sign.)